

BİR ÜLKE NASIL BATIRILIR?

VENEZUELA
ÖRNEĞİ

Çok değil, 16 yıl önce Latin Amerika'nın en zengin ülkesi olarak gösterilen Venezuela'da enflasyon geçen ay yüzde 800'e tırmandı. IMF'nin öngörülerine göre, 2017 sonunda bu rakam yüzde 1600'leri aşabilir. Peki, bu hâle nasıl gelindi? İktidarı tek bir grubun elinde tutmaya çalışmak, yakın tarih sayısız örnekle is-

pat etti ki, 'pahalı bir prodüksiyon'. Dayatma, istikrarsızlık doğuruyor. Bundan da en çok ekonomi zarar görüyor. Kısa vadede popülist politikalarla memnun edilen halk, uzun vadede kaybettiklerinin farkına varamıyor. Daha güçlü (efektif) başkan, yeni, yepyeni Anayasa ya da 'milli irade' popülizmi 'gerçek sorunları' çözmeye yetmiyor.

Kemal Ay'ın yorumu 2, 3, 4, 5 ve 6'te

Semih Ardıç yazdı

Ekonomiyi MİT bavulları kurtaracak!

Erhan Başyurt yazdı

Referandum ve siyasi intiharlar

Dr. Emin Aydın yazdı

Oyalanma muhacir!

Efe Yiğit'in incelemesi

Barcelona'nın 'Mission Impossible' yolculuğu

07

09

11

14

KEMAL AY

KemalAy@Tr724.com

BİR ÜLKE NASIL BATIRILIR?

VENEZUELA ÖRNEĞİ

2013'te kansere yenik düşerek iktidarını devreden Venezuela'nın 'efsane' popülist lideri Hugo Chavez, ilk kez TV'lere çıktığında bir 'hain'di. 1992'de, 'gerillalarla işbirliği yapan bir subay' olarak darbeye kalkışmıştı ancak başaramadı. Teslim oldu. TV'de halka hitap etmesi ve pişmanlığını dile getirmesine izin verildi. "Şimdilik" dedi Chavez, "darbenin amaçlarına giden yollar erişilmez durumda."

1992'de Carlos Andrés Pérez'i devirmeyi başaramadı Chavez ama kısa süre sonra Pérez görevinden azledildi ve yerine geçen Rafael Caldera, darbecileri affetti. Ülke krizdeydi, halk siyasete olan inancını kaybetmişti. Kısa vadede işlerin düzeleceğine dair bir ümit yoktu.

Hugo Chavez, hapisten çıkar çıkmaz bu 'dip dalga'nın üzerine giderek 'yeni Anayasa' vaadiyle seçimlere girdi. Yüzde 56 oyla, başkan seçildi. Aralık 1999'da referandumda kabul edilen 'yeni Anayasa' ile koltuğunun yetkilerini arttırdı, Senato'yu kaldırdı (tek Meclis'li yapıya geçti) ve orduyu daha etkili bir konuma getirdi.

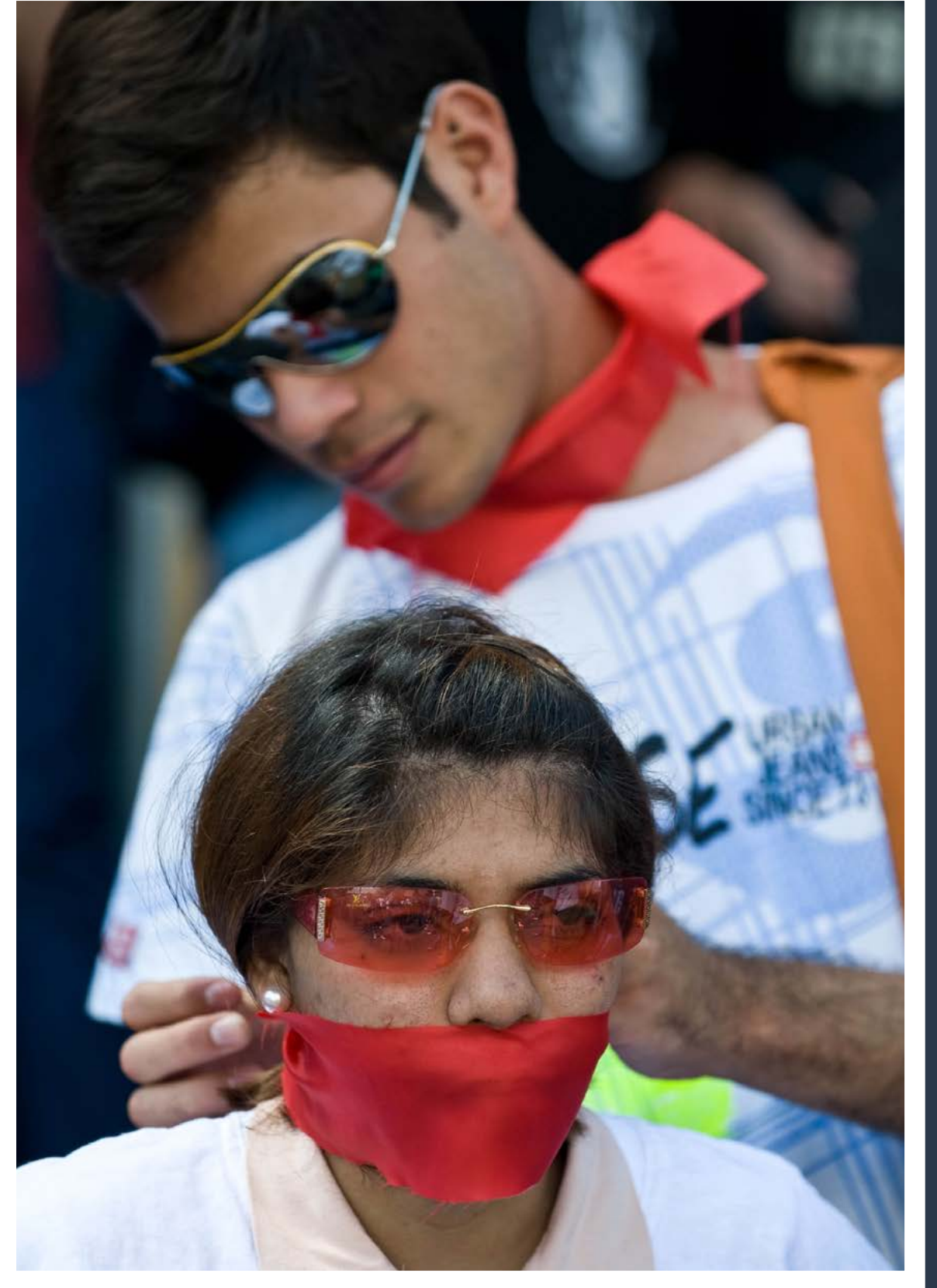
KRİZLERİ AVANTAJA ÇEVİRDİ

Ancak 'yeni Anayasa'nın, ekonomiye bir fayda-

sız olmamıştı. Ülkedeki kriz ve çalkantılar sürüyordu. Bu arada, 2000'de Chavez ülkedeki petrol rezervlerini kontrol eden şirketin tamamen devlet kontrolüne geçmesi için çalışırken, tuhaf bir 'darbe' oldu. Ancak başkanlık sarayına yürüyen ve Chavez'in istifasını sağlayan muhalefetin bir 'lideri' yoktu. Bu sebeple de birkaç gün içinde dağıldı. Chavez, daha güçlü popüler destekle başkanlığa devam edecekti.

Bu süreçte onu yerinden etmek için çeşitli girişimler oldu (birçoğu Amerika destekliydi ve Chavez bu başarısız girişimler sayesinde iktidarını daha da perçinledi) ancak 2004'teki karşı-referandum başarısız geçti. 2005'teki seçimlerde muhalefet boykot kararı verdi ve bütün iktidarı Chavez'e altın tepside sunmuş oldu. Güçlü ordu, petrol endüstrisinde tam yetki ile

Hugo Chavez, hapisten çıkar çıkmaz bu 'dip dalga'nın üzerine giderek 'yeni Anayasa' vaadiyle seçimlere girdi. Yüzde 56 oyla, başkan seçildi.

2000'de tuhaf bir 'darbe' oldu. Ancak muhalefetin bir 'lideri' yoktu. Bu sebeple de birkaç gün içinde dağıldı. Chavez, daha güçlü popöler destekle başkanlığa devam edecekti.

birlikte Chavez, Küba'daki Castro modelini örnek alarak toplumun geniş bir kesimine 'sosyal yardımlar' dağıtmaya başladı.

Latin Amerika popülizminin alametifarikası olan bu 'sosyal yardımlar', petrol geliriyle finanse ediliyordu ve dünyada petrol fiyatlarının yükselmesi, Chavez'in popülaritesinin de artmasını sağladı. Böylece 'ne solcuyum, ne sağcı' diyerek iktidara gelen Chavez, 'sosyalizmin bayraktarı' konumuna gelecekti.

'CHAVİSMO' İŞ BAŞINDA

İktidarını sağlamlaştırdıktan sonra Chavez, önce ordudaki 'sadakatsiz' generalleri görevden aldı. Sadece kendisine karşı sorumlu bir 'milis grubu' kurdu ve 'devrim muhafızları' adı altında silahlı para-militer gruplar inşa etti. Medyada, akademide ve kilisede 'Chavez yanlıları'nın önü açıldı.

2007'de gücünü daha da arttırmak için yine bir 'yeni Anayasa' referandumuna gitti. Ancak muhalefet bu kez kazanacaktı. Dahası 2008'deki seçimlerde de muhalefet önemli şehirlerin belediye başkanlıklarını aldı. Ancak Chavez, onlara bütçe vermeyerek cezalandırdı.

2010'daki seçimlerde muhalefet oyların yarısına yakınına aldı ancak seçim sistemi sebebiyle parlamentoda 98'e 67 Chavez'in partisinin üstünlüğü vardı. Chavez'i memnun etmek için, kendisine 18 aylık 'Kanun Hükmünde Kararname' çıkarma yetkisi verildi. Böylece parlamento bypass edebilecekti.

2011'de kanser teşhisi konunca, Küba'da (Fidel

Castro'nun tıp alanındaki yatırımları sağolsun) tedavi görmeye başladı. Ölüme yaklaşması, toplumda Chavismo'nun (Chavez sevgisi) yeniden yükselmesini sağladı ve seçimlerde 23 belediyeden 20'sini partisinin adayları kazandı.

Venezuela'nın "21. yüzyıl sosyalizmini" temsil ettiğini, düşünenler için Chavez, yenilikçi bir figürdü. Ancak ülke ekonomisini tamamen petrole bağımlı hâle getirdi ve diğer alanları neredeyse tamamen devlet kontrolüne alarak gelişmelerinin önünü kesti. 2006'da dönemin ABD Başkanı George W. Bush'a "Şeytan" diyerek uluslararası üne kavuştu. İran eski Cumhurbaşkanı Ahmedinecat'la ve Küba eski lideri Fidel Castro'yla iyi ilişkileri, dikkatleri çekiyordu.

EKONOMİK KRİZİ GÖREMEDEN ÖLDÜ

Buraya kadarki bilgiler, The Guardian'ın Chavez'in ölümünden sonra yayınladığı kısa biyografisinden. Bunları anlatma sebebim, Venezuela'nın şu an yaşadığı ekonomik krizin ve toplumsal çöküşün sebeplerini göstermek.

Chavez'in ölümüyle, aynı partiden Nicolas Maduro iktidara geldi. Maduro'nun yönetim biçimi, Chavez'den farklı değildi ancak 'liderlik' etmesi gereken zamanda belki de hiç beklemediği bir gelişme oldu ve dünyada petrol fiyatları, tarihin en düşük seviyesine geriledi. Sosyal yardımlarla ayakta duran geniş halk kesimleri, bir anda geçim kaynaklarını kaybetmişti.

Latin Amerika'nın en iyi hastanesi olarak gösterilen Caracas'taki Jose Manuel de Los Rios çocuk hastanesi, imkânsızlıktan hastaların taleplerini karşılayamaz hâle geldi. 1998'de ülkedeki

Latin Amerika popülizminin alametifarikası olan 'sosyal yardımlar', petrol geliriyle finanse ediliyordu ve dünyada petrol fiyatlarının yükselmesi, Chavez'in popülaritesinin de artmasını sağladı.

Bir zamanlar
'Güney Amerika'nın en zengin ülkesi'
olarak anılan Venezuela, dünyanın en kötü
ekonomisine sahip hâle geldi.

toplam üretimin yüzde 40'ını sağlayan Valencia bölgesinin üretimi, yüzde 10'a geriledi. Bir zamanlar 'Güney Amerika'nın en zengin ülkesi' olarak anılan Venezuela, dünyanın en kötü ekonomisine sahip hâle geldi.

Ocak 2017'de açıklanan rakamlara göre, ülkede enflasyon yüzde 800'e ulaştı. Dünya ekonomileri arasında en yüksek oran. İşsizlik oranı yüzde 7,3 olarak açıklanıyor ancak çalışanların önemli bir kısmı devlet memuru olsa da, maaşlarını alamıyor. Ülkenin bazı kesimlerinde resmen 'kıtlık' yaşanıyor. 2016'da Venezuela ekonomisi, yüzde 18,6 oranında daraldı. IMF'nin beklentilerine göre 2017 sonunda enflasyon yüzde 1,660'a tırmanacak. Yakın zamanda Çin ve Rusya'yla petrol karşılığı yaptığı kredi anlaşmalarında da ülkenin 'takvimin gerisine düştüğü' açıklandı. Ekonomik olarak ülke öyle bir durumda ki, petrol ihraç edecek kadar bile maddî imkân bulamayabiliyor.

MUHALEFETE GÖZ AÇTIRMİYOR

Bütün bunlara rağmen Rusya ve Çin, Venezuela hükümetini 'anti-Amerikan' duruşu sebebiyle desteklemeyi sürdürüyor. Her ne kadar Çin, Latin Amerika'da rotasını Küba'ya çevirse de, Kremlin'in Venezuela'ya arka çıkmaya devam edeceği görülüyor.

2016'nın yaz ayları boyunca muhalefet başkanlık referandumunu için çırpındı ancak Anayasa Mahkemesi ve devletin diğer önemli organları Maduro'nun partisine 'bağlı' olduğu için, sürekli engel çıkartılıyor. Muhalefetin çoğunluğunda olan Meclis, Anayasa Mahkemesi'nin müdahaleleri sebebiyle, Maduro'nun 'gücülle' baş edemiyor. Maduro'dan yaka silkenlerin oranı yüzde 75'lere tırmandı, ekonominin düzelmesi yönünde herhangi bir emare görülüyor ancak Venezuela liderinin son icraatı, CNN İspanyol'u ülkeden kovmak oldu.

Tabi bu arada çiçeği burnunda Trump yönetimi, birkaç gün önce Venezuela Devlet Başkanı Yardımcısı Tarık el-Aysami'yi, Meksika-ABD arasındaki uyuşturucu ticaretine dâhil olduğu gerekçesiyle 'kara listeye' aldı. Finansal yaptırım ve seyahat yasağı koydu. CNN İspanyol hamlesi, bunun üzerine geldi. Trump, ayrıca 14 yıldır hapsede bulunan muhalefet lideri Leopoldo Lopez'in serbest bırakılması çağrısı yaptı.

Geçen Ekim ayında Papa Francis, Venezuela'da barışçıl bir çözüm için Nicolas Maduro ile görüş-

müştü. Ancak muhalefet Papa'yı, Maduro'yu 'aklamakla' suçladı. Ülkedeki 'bölünmüşlük' sandık demokrasisinin bile doğru düzgün işlemesine imkân vermiyor. Venezuela, son yıllardaki kriz sebebiyle en çok göç veren ülkeler listesinde ilk 10'a tırmandı.

Bu arada Maduro yönetiminin en büyük problemlerinden birisi, Sony tarafından hazırlanan ve Hugo Chavez'in hayatını anlatan 'El Comandante' isimli dizinin yayınını durdurmak ya da ona alternatif 'yerli ve milli' bir versiyonunu çekmek. Bu noktada, Trump yönetiminin Venezuela'ya müdahalesi artarsa, Maduro'nun buradan yeni bir popülist dalga yakalayabileceği konuşuluyor. Ancak asıl korkulan 'dip dalga' ülkede yer yer baş gösteren şiddet eylemleri. İç savaş ihtimali, Venezuela için hiç de uzak değil.

İktidarı tek bir grubun elinde tutmaya çalışmak, yakın tarih sayısız örnekle ispat etti ki, 'pahalı bir prodüksiyon'. Dayatma, istikrarsızlık doğuruyor. Bundan da en çok ekonomi zarar görüyor. Kısa vadede popülist politikalarla memnun edilen halk, uzun vadede kaybettiklerinin farkına varamıyor. Daha güçlü (efektif) başkan, yeni, yepyeni Anayasa ya da 'milli irade' popülizminin sonu her yerde aynı...

Maduro'dan yaka silkenlerin oranı yüzde 75'lere tırmandı, ekonominin düzelmesi yönünde herhangi bir emare görülüyor ancak Venezuela liderinin son icraatı, CNN İspanyol'u ülkeden kovmak oldu.

SEMİH ARDIÇ

SemihArdic@Tr724.com

Ekonomiye Yenimahalle el attı

MİT BAVULLARI

Yeniçağ Gazetesi Ankara Temsilcisi Ahmet Takan, Millî İstihbarat Teşkilatı'nın (MİT) Ankara Yenimahalle'deki kampusunda İstanbul ve Ankara'dan iki belediye başkanının sorguya çekildiğini yazdı. İki başkana yurt dışındaki paralarını Türkiye'ye getirmeleri, aksi takdirde kendileri için vaziyetin tatsız olabileceği nazik (!) bir dille aktarılmış. Akabinde Ankara'daki başkanın oğlu 650 milyon doları Türkiye'ye getirmiş. İstanbul'daki başkan da 400 milyon doları ikiletmeden getirip bozdurmuş. Böylece bavulla gelen 1 milyar 50 milyon dolarla Türk Lirası'na destek olunmuş.

Takan isim vermediği halde yazılanları üzerine alınmış olmalı ki Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, sosyal medya hesabından Takan'ın iftira attığını iddia etti. İki başkanın kim olduğu da bu vak'anın doğruluk derecesinin ne olduğu da şu an itibarıyla bilinmiyor.

Takan gibi tecrübeli bir gazetecinin bu kadar teferruatı teyit etmeden yayımlaması çok ihtimal dâhilinde değil. Makalede atıf yapılan MİT vahim iddiayı net bir dille tekzip etmedikçe herkes gibi ben de isimleri bir kenara bırakıp vak'anın dehşet veren tarafları üzerinde duracağım. Bilgiler alenen teyit edilse bile isimlerin peşinen suçlu ilan edilmesi doğru olmaz.

BU KADAR PARANIN KAYNAĞI NE?

Esasında ciddi bir mesele ile karşı karşıya-

yız. MİT'in belediye başkanlarını alıp sorgulamasından başkanların bu kadar parayı nasıl ve nerede kazandığına, yüz milyonlarca doların yurt dışına nasıl çıkarıldığından geri getiriliş şekline varıncaya kadar dehşetengiz suallerin cevapsız kalması kabul edilemez.

Vasatî (ortalama) bir demokraside bile bahse konu iddiaların biri bile hazmedilemez. AB normlarında bir demokrasi olduğunuzu iddia ediyorsanız Romanya'da en son protesto hâdiselerinde görüldüğü üzere milyonların sokağa inip hükümeti sigaya çekmesinden rahatsız olmayacaksınız. Bilakis protestoları 'demokrasi için şenlik vakti' deyip alkışlayacaksınız.

Suç işleyeni himaye etmeyecek, adaletin tecelli etmesine yardım edeceksiniz. Zira hukuk devleti başka bir tercih hakkı tanımıyor.

EL MUHABERAT DEVLETİ MİYİZ?

Hukuk devletinden geriye enkaz kalsa da biz inatla hukuku, demokrasiyi müdafaa edeceğiz. Bu vaka Türkiye'de kanun ve nizamın nasıl alt üst olduğunu ele veriyor. Suç ve suçlu ile mücadelede kantarın topuzunun kaçtığını söyleyenlere artık kulak verilmeli. Hükümetin şu suâllere cevap vermesini ve zahmet olmazsa muhalefetin de bu karanlık dosyanın aydınlığa kavuşturulması için harekete geçmesini bekliyoruz:

MİT'in belediye başkanlarını alıp sorgulamasından başkanların bu kadar parayı nasıl ve nerede kazandığına, yüz milyonlarca doların yurt dışına nasıl çıkarıldığından geri getiriliş şekline varıncaya kadar dehşetengiz suallerin cevapsız kalması kabul edilemez.

- MİT'e, Suriye'de El Muhaberat'ın yetkilerine benzer yetkiler mi verildi?
- MİT ne vakitten beri yurt dışında parası olanları sorguya çekme yetkisini haiz?
- Suriye'ye giden MİT TIR'larının üzerindeki esrar perdesi hâlâ aralanmamışken şimdi de MİT bavullarla dışarıdan dolar mı getiriyor? En fazla değer kaybeden paralar arasında gösterilen Türk Lirası'nı MİT bavulları kurtaracak öyle mi?
- Türkiye'de belediye başkanlarının maaşı belli. Ömür boyu koltuğu kaybetmese ve tek kuruş harcamasa bir belediye başkanının birkaç milyon liradan fazla birikimi olamayacağına göre 650 milyon dolar nasıl kazanılır?
- Vatandaşa 'dolarını bozdur' çağrısı yapan AKP, bünyesinde böyle isimleri barındıracak mı?
- Başka belediye başkanlarının da yurt dışında dolar hesapları var mı?
- Bu kadar para yurt dışına nasıl gönderildi?
- Bankacılık sisteminden swift yapıldığına göre o kadar para kaçırıldığı esnada MASAK, Malî polis ve MİT uyuyor muydu?
- Böyle bir paranın tespiti halinde savcılarının adlî tahkikat başlatması icap etmez mi?
- İsmi geçen kamu görevlileri suç delili olan paraları getirince mevzu kapanmış mı oluyor?

ALIN SİZE SUÇ ÖRGÜTÜ

Madem suç örgütü arıyorsunuz alın size örgüt. Dolarları toplayarak Türk Lirası'na darbe yapan iç mihrakları arıyorsanız suâllere cevap bulduğunuz anda o örgütü liderleri ile beraber deşifre etmiş olacaksınız. Yolsuzluk, rüşvet, iltimas, irtikap, kara para ve haksız kazanç... Türk Ceza Kanunu'nda tanımlı katalog suçlardan ne ararsanız hepsi var.

'Kermese yardım etti' diyerek ev hanımının banka hesabına el koyan, fakir talebeye burs veren işadamlarının şirketlerini TMSF'ye devreden irade '**ne var bunda**' deyip geçmemizi beklemesin. Şeffaf ve adil bir mahkeme safahatı ile ismi geçen kamu görevlilerine (sorguyu yapan MİT mensupları dahil) hesap sorulmalıdır.

Bilvesile ifade edeyim: Türk Lirası, böyle kriminal işlerle kurtarılamaz. Londra'daki Hintli Herif birkaç hafta Borsa'ya nefes aldırır. MİT bavulları ile getirilen dolar banknotları da kalıcı bir rahatlama sağlamaz. Ekonomi gemisi su alırken güverteye yığınak yapmaktan daha absürt ne olabilir ki! Bunun için günü birlik şovları bırakın ve ekonominin içine düştüğü buhrandan çıkmasını sağlayacak sahîh bir reçete hazırlayın.

Evvela hukukî teminatı geri getirin. Zulümlere, baskıya ve kutuplaştırıcı söyleme son verin. Tek delil olmadan siyasî saikle gasp edilen para, şirket, gayrimenkul namına ne varsa sahiplerine iade edin. Hâsılı tek adam rejiminde ısrar etmeyin kâfi.

MİT TIR'larının Suriye'de açtığı dertler gibi MİT bavulları da ekonomi gemisini batırabilir.

Bilmem anlatabildim mi?

ERHAN BAŞYURT

ErhanBasyurt@Tr724.com

Sonuçta referandumdan 'evet' de çıksa, 'hayır' da çıksa Binali Yıldırım ve Devlet Bahçeli süreçte 'siyasi intihar' eden isimler...

Referandum ve siyasi intiharlar

16 Nisan referandumunu Türk siyasi hayatında bir kırılma noktası olacak.

Birçok siyasi aktörün koltuğu sallanacak, siyasette yüzler değişecek...

***

Referandumdan 'evet' çıkarsa, **Binali Yıldırım hem başbakanlık hem de AKP Genel Başkanlığı koltuğundan düşecek.**

Başbakanın gerek yasanın Meclis'te geçmesi gerekse referandumda 'evet' çıkması için gayretleri aslında kendisini imha etmek için...

Yıldırım zaten varlığının Türkiye'yi bölmek olduğunu, "**Başkanlık gelmezse Türkiye'nin bölünme riski var**" diyerek itiraf etmiş ve 'siyasi harakiri' yapmıştı.

***

Referandumdan 'evet' çıkarsa, 7 Haziran seçimlerinde kaybeden AKP'nin iktidarını tek başına sürdürmesini sağlayan ve '**Tek Adam**' karşıtı söylemlerinden sebebi anlaşılmayan bir nedenle dönüş yapan **MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli** siyasi intiharda bulunan ikinci isim...

Başkanlık seçimlerinde yaşanacak kutuplaşma nedeniyle, MHP'nin yüzde 10 barajını ilk seçimde aşma ihtimali her geçen gün azalıyor.

Partide liderlik yarışına girenler ile 'Tek Adam' sistemi karşıtı güçlü isimlerin ihracı, MHP'yi güçlendirmiyor aksine zayıflatıyor.

PKK ile masayı deviren AKP de milliyetçi söylemler ve güvenlikçi politikalar ile MHP tabanını kendisine çekiyor.

MHP'nin barajın üstünde kalabilmesi, ancak liderlik hesaplaşması ve yeni yüzler ile mümkün olacak görünüyor.

***

Referandumda 'evet' çıkarsa, Meclis dışı partilerin büyük çoğunluğu güç kaybedecek.

Referandumda 'evet' çıkarsa, Meclis dışı partilerin büyük çoğunluğu güç kaybedecek.

Bir koalisyon hükümeti ihtiyacı kalmadığı ve yüzde 10 barajı devam ettiği için 'küçük partiler' daha da küçülecek...

Başkanlık sistemini uygulayan çoğu ülkede zaten iki parti arasında ağırlıklı rekabet yaşanıyor.

Türkiye'de de siyasal sistemin bu şekilde evrilmesi şaşırtıcı olmayacak, ya da küçük partiler iki büyük partinin rekabetinde '**bir blokta yer almak hesabıyla**' ayakta kalmaya çalışacak.

***

Referandumda 'evet' çıkarsa, CHP'yi de

muhtemel bir deprem bekliyor.

AKP'nin yeni sistem önerisi, **'Sünni çoğunluğun karar vereceği'** hesabına dayanıyor.

"Kılıçdaroğlu nasıl seçilsin ki, ne korkuyorsunuz?" açıklamaları bu plana bir gönderme.

Bu nedenle, CHP'nin yeni sistemde iddialı hale gelebilmesi için CHP'de yeni bir liderlik kavgası şaşırtıcı olmayacaktır.

***

Referandumda **'evet'** çıkarsa, AKP'li vekiller ve AKP teşkilatını çok zor günler bekliyor.

'Tek Adam' sistemine geçiş ve olağanüstü hal uygulamaları için vekillerin, referandum çalışmaları için de teşkilatın firesiz desteğine ihtiyaç duyan AKP yönetimi, **"Dere geçerken at değiştirilmez"** diyerek, parti içine yönelik 'sivil darbe' operasyonlarını ertelemişti.

Haklarında fişlemeler tamamlanan AKP'de, 'evet' sonrası milletvekilleri ve belediye başkanları dâhil kapsamlı tasfiyeler ve belki tutuklama dalgaları uygulanacak.

***

Referandumda **'hayır'** çıkarsa, Cumhurbaşkanı Erdoğan güç kaybedecek.

'Evet' çıkması halinde en kazançlı siyasi olacak Erdoğan, sandıktan **'hayır'** çıkması halinde de en fazla itibar kaybına uğrayan isim olacak.

'Hayır' çıkması durumunda Erdoğan'ın 2019'da yeniden Cumhurbaşkanı seçilebilmesi, referandum öncesine göre çok daha

zorlu bir ihtimal...

***

Referandumda **'hayır'** çıkarsa, AKP'de genel başkanlık için bir hesaplaşma gündeme gelebilir.

Özellikle 15 Temmuz sürecinde sindirilen muhalifler, eski tüfekler ve demokrasi yanlıları seslerini yükseltmeye başlayacak.

AKP'nin parti ve hükümet olarak daha onurlu ve adil bir yönetim ortaya koyması ve girdiği her seçimi kaybeden Yıldırım'ın değişmesi ve 'düşük profil' yerine 'güçlü başbakan' talebi gündeme gelecek.

***

Referandumdan **'hayır'** çıkarsa, CHP güç kazanacak, Meclis dışı partiler nefes alacak.

***

Sonuçta referandumdan 'evet' de çıksa, 'hayır' da çıksa Binali Yıldırım ve Devlet Bahçeli süreçte 'siyasi intihar' eden isimler...

***

Referandumdan 'evet' de çıksa, 'hayır' da çıksa **genel başkanları ve milletvekilleri tutuklanan HDP**, demokrasi çizgisinde kalmaya devam ederse kilit bir parti haline gelebilir.

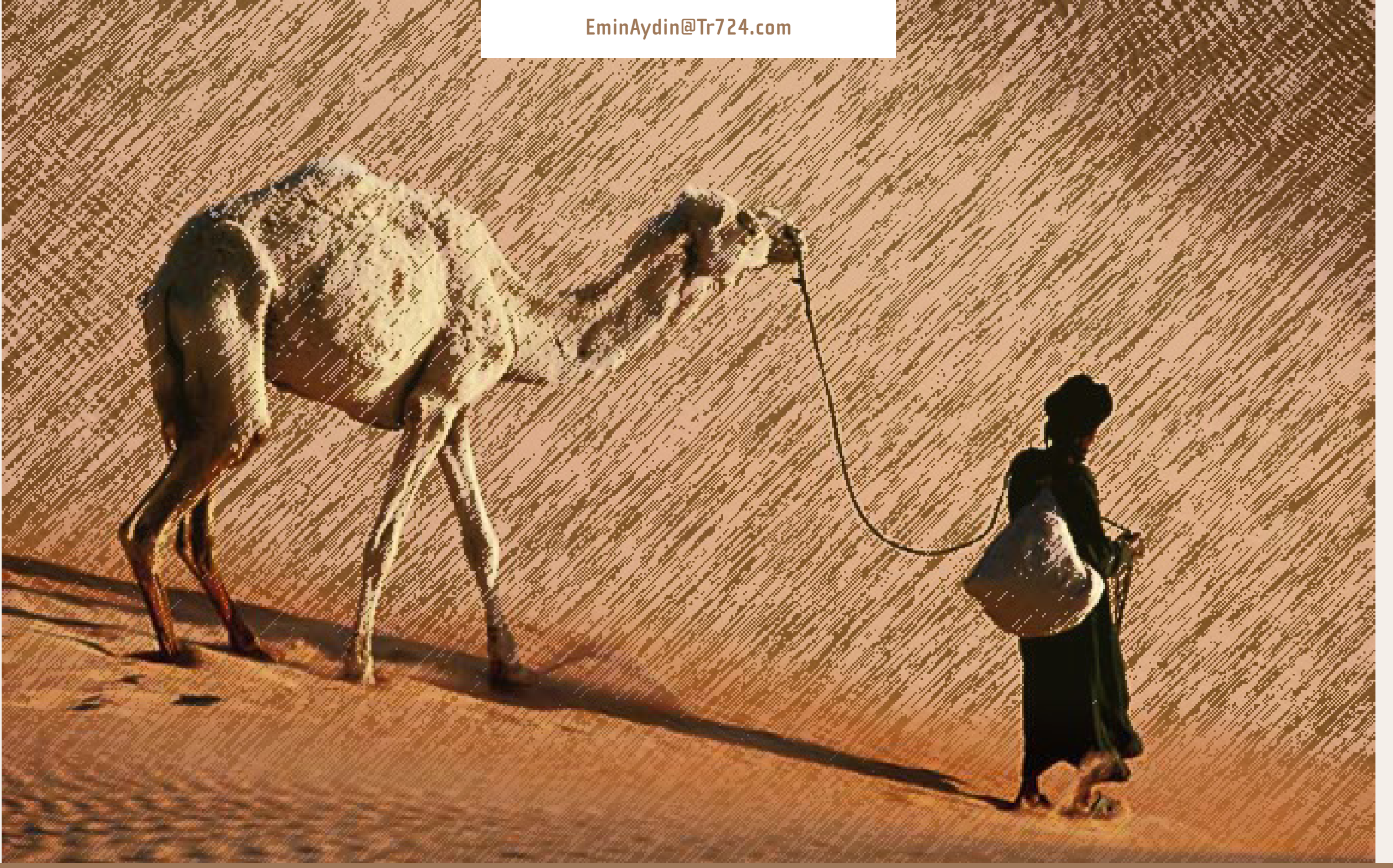
***

Referandumdan 'evet' çıksa da 'hayır' çıkarsa da, Türkiye'nin yeni bir kitle partisine ve yeni bir lidere duyduğu ihtiyaç patlama yapacak.

Siyasetin yeni dönemi siyasi boşluğu dolduracak böyle yeni bir siyasi partinin çıkıp çıkmamasına göre şekillenecek...

DR. EMİN AYDIN

EminAydin@Tr724.com

Oyalanma muhacir!

Herşeyin bizcesini yapma arzusunun ifrat derecesi, sorunlarımızın da bize has olduğunu zannedip, başkalarının tecrübelerinden alacak dersimiz olmadığı zehabına kapılmaktır. Oysa ne zulme maruz kalan ilk cemaat biziz, ne de zoraki hicret etmek zorunda kalan ilk muhacirler...

Geçmiş kavimlerin yaşadıkları ilahi ve insani felaketlerden ders alma emri Kur'anî bir emirdir. Özünde bir aksiyon cemaati olan Hizmetimizin atalet batağına saplanması büyük bir felakettir. Ama atalet batağına saplanan ilk cemaat biz değiliz.

Harvard Business Review'de 2013 yılında yayınlanmış Peter Bregman imzalı bir makale atalet sorununun küresel firmaların da temel sorunlarından biri olduğunu anlatıyor. Bir liderlik koçu olan Bregman, hayatı dev dalgaların üzerinde sörf yapan sporcular

gibi yaşamak gerektiğinin altını çiziyor ve özetle şunları söylüyor:

İster başarılı bir deneme olsun, isterse başarısız, bütün sörfçüler düşerler. Tekrar deneme enerjisini sadece düşmenin bu sporun doğasında olduğunu kabullenenler bulurlar. Hayatta iflas edebilir, evliliğinizi kaybedebilir, işten atılabilirsiniz. Sorun düşmekte değil. Düştüğü yerde kalmaktadır. Düşerim korkusuyla içselleştirilen atalet, çoğunluk düşmenin vereceği zarardan daha fazla zarar verir insana...

Etrafımdaki pek çok muhacirde yeni bir şeyler yapma iradesini erteleyen iki duygusal sapma tespit ettim.

Biri korku. Ya yapamazsam endişesi. Bu Hizmetin önden giden atlıları, gittikleri ülkelerde kalacak bir adres bile bilmeden yollara koyuldular. Acizimiz, ilahi dergahta şefaatchimiz oldu. **'Bu gurbet şartlarında yapamam'** di-

yen, **'Vatanımdayken ben yapmış-tım'** şirk-i hafisini ima ettiğini bilmeli. Allah her yerde büyük, her yerde Kâdir, her yerde nigeşban. Seni vatanında iken istihdam eden, hicretinde iken de istihdam eder. Yeter ki temellük etme. Yeter ki vaziyet-i marziyeni al. Oyalanma muhacir!

Diğeri ümit. Bir şey olacak ve döneceğiz ümidi... Mümin tabiatı itibarıyla ümitvardır. Geçende ataletine destansı bir hüznün havası ve **'yıkıldım, yatıyorum'** rengi katmaya çalışan bir dosta **'Sabrını bile aktif yapan bir cemaat, ümidini nasıl pasif yapar?'** diye soruverdim. Sonra nefsim **'O sözü bana söyle, bir daha söyle, bir daha söyle!'** diye bağırdı. Demek ondan çok bana lazımmış. Bizde icmali fikirden sonra aksiyon esastır. Aktif sabır, hiperaktif ümit ey muhacir!

Hizmetimizi dışardan seyreden ve içinde bulunduğumuz toplumlara yapabileceği katkının farkında olan bir İngiliz psikolog, Türkiye'den gelen esnafların sırayla yaşadıklarını anlatıp, dinleyenlerin de ağladıkları bir toplantımıza şahit olmuş. Şunları söyledi bana:

➤ Bu zulüm eninde sonunda bitecek. Vatanınızda şimdi hapiste olanlar, dışarıda eşsiz ve işsiz yaşayanlar size, **'bizim için ne yaptınız'** diye soracaklar. Onlara, **'Biz de sizin yaşadıklarınıza ağladık durduk,'** diyemezsiniz.

➤ Metafizik gerilim için Türkiye'den size doğru sağlıklı bir bilgi akışının olması lazım. Ama sizden geriye de sağlıklı bir bilgi akışı olmalı. Şu anda Türkiye'de olanlar için yapabileceğiniz tek şey **'Hizmetimiz dimdik ayakta ve bizim için kapı kapı dolaşıyor, çalışıyorlar'** mesajını vermektir. Bilgi hep Türkiye'den size akıyor; bu tek yönlü akış sizi atalete, Türkiye'dekileri de ümitsizliğe sürükler.

➤ Kötülüğe karşı buğzu diri tutmak için ürettiğiniz söylem, düşmanınızı olduğundan daha büyük, kendinizi de olduğunuzdan daha çaresiz görmenize yol açmamalı. Böyle bir durum iyilik iradenizi ve mücadele enerjinizi söker alır.

Son olarak gazeteci arkadaşlarıma bir küçük taktiksel uyarı: Müdafaa ederken hattı değil sathı müdafaa esastır. Ama saldırırken satha değil hatta, hattın en zayıf noktasına saldırılır.

Allah her yerde büyük, her yerde Kâdir, her yerde nigeşban. Seni vatanında iken istihdam eden, hicretinde iken de istihdam eder. Yeter ki temellük etme. Yeter ki vaziyet-i marziyeni al. Oyalanma muhacir!

ŞİMDİ

E-GAZETE

ZAMANI!

TR724

HEMEN ŞİMDİ ABONE OLUN,
GERÇEKLERDEN HABERİNİZ OLSUN!

ABONELİK İÇİN TIKLAYIN

Barcelona'nın 'Mission Impossible' yolculuğu

Önceki akşam futbol sahalarında pek alışık olmadığımız bir skoru gördük. Barcelona, Şampiyonlar Ligi ikinci turunda deplasmanda Paris Saint Germain'e (PSG) 4-0 yenilerek, tarihi bir hezimet yaşadı. Açıkçası maçta favori PSG'ydi. Ancak hiç kimse bu kadar etsikiz bir Barcelona beklemiyordu. Adeta tüm çarkları durmuş bir Barcelona vardı. Peki Barcelona'nın bu hale gelmesinin sebepleri neydi? Ve en önemlisi Barcelona, 4-0'lık hezimetini gölgede bırakacak bir skora imza atıp adını çeyrek finale yazdırabilir mi? İstatistikler imkansız diyor, ama futbol otoriteleri 'imkansız' demeye cesaret edemiyor.

Barcelona uzun yıllar 'tika-taka' olarak tanımlanan 'topa en fazla sürede sahip olmak ve isabetli pas yüzdesi ile oynamak' oyun stiliyle rakiplerine karşı ezici üstünlük kurdu. Özellikle Josep Guardiola döneminde Barcelona'nın topa sahip olma oranı yüzde 60-70 düzeyinde olurken, bu yıl rakiplerine ne oyun üstünlüğü ne de topa sahip olma üstünlüğü kuran bir Barcelona vardı. Geçen kasım ayında Barcelona sahasında Real Sociedad ile 1-1 berabere kalırken, topa sahip olma oranı yüzde 48 oluyordu. Artık sahanın her tarafında topa hakim olan bir Barcelona olmayınca, üzücü sonuçlar doğal oluyordu.

MSN YETMEDİ

Barcelona'nın MSN olarak tanımlanan Messi - Suarez - Neymar forvet hattında bu yıl Neymar, geçen yılları aratan bir performans ortaya koyamadı. Gerçi ne Messi geçen yıl ki Messi ne de Suarez geçen yıl ki Suarez'di ama yinede bu ikili Neymar'a göre daha iyiydi. Messi 18, Suarez 17 gol atarken, Neymar 29 maçta sadece 10 gol attı. Neymar sadece gol yollarında etkisiz kalmadı, gereksiz top kayıplarıyla takımın hücüm gücüne darbe vurdu. Keza, Suarez geçen sezon 51 golle ligi gol kralı olarak tamamlarken, bu sezon bu rakamın ancak yarsına atacak gözüküyor.

EFE YİĞİT

EfeYigit@Tr724.com

Barcelona'nın MSN olarak tanımlanan Messi – Suarez – Neymar forvet hattında bu yıl Neymar, geçen yılları aratan bir performans ortaya koyamadı.

Barcelona transfer sezonunda yaklaşık 100 milyon Euro harcayıp, Andre Gomes, Paco Alcacer, Samuel Umtiti, Lucas Digne ve Jasper Cillessen'i kadrosuna kattı. Bu isimlerden sadece Fransız Umtiti defansta ortaya koyduğu futbolla ödenen ücretin hakkını verirken, diğer isimler tam bir hayalkırıklığı oldu. Gomes, ortasahada yer bulamazken, forvet Alcacer sadece 2 gol attı. Ayrıca beklenmedik ve sık sık yaşanan sakatlıklar Barcelona'nın alışılmış kadro yapısında değişikliğe yol açtı. Barcelona'nın en büyük gücü ünlü altyapısı La Masia'dan yeni yıldızların çıkmaması da kötü sonuçların bir başka gerekçesi oldu. Altyapıdan oyuncu gelmeyince mecburen dışardan oyuncu transfer edildi. Barcelona'nın oyun stiline alışık olmayan bu oyuncular beklentilere cevap veremedi.

Ortasahada görev yapan Sergio Busquets, Ivan Rakitic ve Andres Iniesta bu sezon rakiplerine üstünlük sağlayamadı. Geçen yıllar Barcelona ortasahası hem hücumda destek veriyor hem de gol atıyordu. Ortasahanın durmasıyla hem defans – ortasaha, hem de ortasaha – forvet hattında bağlantı koptu. Iniesta'nın sakatlığında görev yapan ne Arda Turan ne de Gomes, bu oyuncunun yokluğunu hissettirdi.

SAMPAOLI SESLERİ

İki yıl üst üste gelen La Liga şampiyonluğu ve 2015'teki Şampiyonlar Ligi kupasına rağmen Barcelona taraftarı teknik patron Luis Enrique ismini rezerv koymaya devam etti. Enrique'nin, Guardiola'nın mirasını taşımakta zorlandığı konusunda herkes hemfikir. Enrique sonrası takımın teslim

edileceği isim olarak Sevilla'yı çalıştıran Jorge Sampaoli'nin adı geçiyor. Jorge Sampaoli, bu sonuçlar devam ederse beklenenden daha erken takımın başına geçebilir.

Şimdi gelelim istatistiklerin Barcelona turu geçemez dediği bölümü. 1955'te başlayan Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası ya da şimdiki adıyla Şampiyonlar Ligi'nde hiçbir takım ilk maçında 4-0 kaybettiği rakibini eleyemedi. 16 kez ilk maçını 3-0 kaybeden takımlar, turu geçmeyi başardı. Bunlardan biri de Barcelona. 1986'da yarıfinalin ilk maçında deplasmanda Göteborg'a 3-0 yenilen Barcelona, rövanşta normal süresi 3-0 biten maçta penaltılarda rakibini elemeyi başardı.

UEFA Kupası tarihinde 4 farklı skoru lehine çevirip, tur atlayan sadece iki takım var. 1984'te deplasmanda Queens Park Rangers'e 6-2 yenilen Partizan Belgrad, sahasında İngiliz ekibini 4-0 yenerek turu geçti. Yine 1985'te Real Madrid, deplasmanda Alman ekibi Borussia Mönchengladbach'a 5-1 yenildi. Rövanşta ünlü forvetleri Jorge Valdano ve Carlos Santillana'nın attığı 2 şer golle Alman ekibi elemiştir. Ancak her takım ilk maçta deplasmanda gol atmamıştı.

İstatistikler imkansız diyor ancak futbol otoriteleri Messi- Suarez- Neymar 3'lüsünün gününde olduğu bir maçta imkansız demenin zor olduğunu görüşünde birleşiyor. Şayet Barcelona, 4-0'lık hezimetini unutturacak bir skora imza atıp turu geçerse adını Avrupa kupaları tarihine yazdıracak. Zor ama imkansız değil.

ÇOK SUSUYORSANIZ BUNU CİDDİYE ALIN!

Tuzlu yiyecek tükettiğinizde ya da çok fazla hareket halinde olduğunuzda susarsınız. Bu normal. Ancak, yeterince su içmenize rağmen kendinizi susuz hissediyorsanız, ağız kuruluğu yaşıyorsanız bu bir sağlık sorununun habercisi olabilir. Bunlar neler olabilir tek tek göz atalım:

DİYABET

Kan şekeri seviyeniz çok yükseldiğinde, vücudunuz aşırı glikozdan kurtulmak amacıyla daha fazla idrar üretmesi için böbreklerinize baskı yapar. Sık idrara çıkma susuzluğu getiren bir başka belirtidir. Açıklanamayan kilo kaybı, yorgunluk, asabiyetin yanı sıra aşırı susama ve idrara çıkma gibi belirtileriniz varsa kan şekerinizi ölçtürün.

ŞEKERSİZ DİYABET HASTALIĞI

Yalancı diyabet hastalığı bildiğimiz şeker hastalığıyla ilişkili olmamasına rağmen susuzluk ve aşırı idrara çıkma gibi aynı belirtileri taşır. Şekersiz diyabet vücudunuzda su emilimini etkileyen hormon dengesiyle karakterizedir. Sık tuvalete giderek fazla miktarda su kaybederseniz ve susuzluk vücudunuza zarar verir.

AĞIZ KURULUĞU

Ağız kuruluğu sıklıkla aşırı susamayla karıştırılır. Tükürük akışının azalmasına ya da tükürük bileşimindeki değişikliğe bağlı olan ağız kuruluğu normal değildir. Tükürük bezleriniz yeterince tükürük üretmezse ağız kokusu, çiğneme güçlüğü, koyu kıvamlı ve ip gibi bir tükürük oluşumuna neden olur. Ağız kuruluğu alerji ve araç tutması için kullanılan ilaçların yan etkisi olarak da karşınıza çıkabilir. Ayrıca ağız kuruluğuna yol açan birçok hastalık vardır, bu nedenle hastaneye gitmelisiniz.

ANEMİ

Kanamalı ülser ya da yoğun adet dönemi gibi

nedenlerle sürekli ya da ani kan kaybı aneminin en yaygın nedenlerindedir. Vücudunuz yerine koyabileceğinden daha hızlı kırmızı kan hücresi kaybeder. Bu da susuzluğa yol açar. Yoğun adet döneminin en yaygın nedenlerinden biri de tiroid düşüklüğüdür. Bu durum da kadınların susamasına neden olur.

DÜŞÜK KAN BASINCI

Kronik stres böbrek üstü bezlerinin az çalışmasına yol açar. Bu nedenle stres arttığında kan basıncında düşme oluşur. Bu da baş dönmesi, depresyon, anksiyete ve aşırı susuzluğa neden olur. Kan basıncınızı artırmak için daha fazla su içmelisiniz. Bunun uzun soluklu çözümü stresi azaltmak ve stresle daha iyi mücadele etmektir.

BESLENME

İdrar söktürücü özelliği olan gıdalar (kereviz, kuşkonmaz, limon, kavun, zencefil, maydanoz ve pancar) sizi susatabilir. Çünkü bu gıdalar daha fazla tuvalete gitmenize yol açar. Sağlığınız için faydalı olan bu gıdaları tüketirken susuzluğunuzu da kontrol altında tutmalısınız.

ADET DÖNGÜNÜZ

Adet döneminizde acil su içme ihtiyacınız olursa endişelenmeyin, bu normaldir. Östrojen ve progesteron seviyeleri sıvı hacmini etkileyebilir. Hücrelerinizden kaybettiğiniz kana ilave olarak, adet döngünüz yoğun geçiyorsa susuzluğunuzda dengeleyici bir artış olur. Bu dönemlerde bol su tüketin.

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

Haber Direktörü

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

Yayın Koordinatörü

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

Yazışleri Müdürü

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

Tasarım

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

Sosyal Medya Editörü

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İmtiyaz Sahibi Temsilcisi ve Hukuk Danışmanı

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

Reklam | info@Tr724.com

E-gazete | Egazete@Tr724.com